

Innehåll

Ledare	2
Årsmöte och seminarium	3
Meddelande från Valberedningen	4
Kampen för en meningsfull tillvaro	4
Bokanmälan: Dansk jubileumsskrift	6

L

Ledare: Varför glömmar man så fort?

Vad menar jag med rubriken? Jo det slår mig nu hur snabbt man glömmar sin historia.

Pandemin är inte långt borta i tid men jag märker att jag trots närhet i tid snabbt verkar glömt hur det var. Om man dessutom inte skriver dagbok eller på annat sätt dokumenterar det som sker blir det än svårare att påminna sig om vad som hände. Med detta vill jag säga att vi måste vara angelägna om att dokumenterar det som sker för att senare kunna berätta och påminna oss vår historia.

Apropå att komma ihåg är det i år 30 år sedan vi fick vår LSS-lagstiftning. Detta kommer HHF att uppmärksamma med vårt seminarium i samband med årsmötet den 26 april. En av de som kommer att delta är Bengt Westerberg som tog fram förslaget som socialminister. Även andra kunniga personer kommer att delta.

Till årsmötet kommer Funktionsrätt Sveriges ordförande Niklas Mårtensson. Kallelse och handlingar kommer att finnas tillgängliga på vår hemsida framöver.

Vi hoppas att vi ska få till ett seminarium i mars som handlar om Välstånd, välfärd och FN-konventionen. En arbetsgrupp håller på med förberedelser och vi hoppas att vi snart ska kunna ge information om var vi ska var etc.

Vi har länge talat om ett tänkt hjälpmedelsprojekt. Tyvärr har det blivit fördröjt dels beroende på arbetsbelastningen och tidsfördröjningen kring projektet "Inget om oss utan oss" dels beroende att vi fått lite nya tankar kring projektet. Vi vill gärna se att projektet kan placeras i en forskningsmiljö. Efter ett möte i projektgruppen inom styrelsen har vi bestämt att söka medel från olika stiftelser/fonder för att få till en förstudie på ca ett halvt år. Vi hoppas på positivt bemötande från tänkta finansiärer.

Vi kan fortfarande konstatera att vi med våra begränsade resurser utför ett viktigt arbete som vi gärna såg fick mer stöd ekonomiskt från samhället så att vi kunde ha en kanslifunktion. Men nu ser vi fram emot ett intressant 2024.

J-P Strömgren
ordförande

Dags att anmäla sig
till HandikappHistoriska Föreningens
Årsmöte och Seminarium

Vi kommer att genomföra årets årsmöte och seminariet *såväl fysiskt som digitalt* men vi hoppas att många har möjlighet att vara med på plats.

Tid: Fredagen den 26 april 2023, kl. 10.00 – 15.00

Mötesform: Lokal, Funktionsrätt Stockholms lokaler på S.t Göransgatan 82 i Stockholm, samt Zoom (digitalt).

Årsmötet genomförs mellan kl. 10.00 och ungefär 11.30

Seminariet genomförs mellan kl. 13.00 och 15.00.

Anmälningssblankett till Årsmöte och Seminarium finns på www.hhf.se.
Årsmöteshandlingar och seminarieprogram kommer att finnas på www.hhf.se senast 12 april. Du som vill var med digitalt måste anmäla dig senast den 22 april. Den som inte har tillgång till webben är välkommen att kontakta undertecknad på nedanstående e-postadress eller telefon 073-9175528. Motioner kan inlämnas till styrelsen senast 28 februari på via info@hhf.se .

OBS! Hörslina finns. Tolkhjälp beställer du enklast själv.

LSS-lagstiftningen firar 30 år – vad händer nu?

Seminarium med Bengt Westerberg och flera inbjudna gäster

LSS antogs med stöd från samtliga riksdagspartierna 1993 och trädde i kraft den 01 januari 1994.

I föregångslandet Sverige utlovades ”ett liv som andra, med goda levnadsvillkor” för människor med funktionsnedsättning som omfattades av lagens personkrets.

Blev lagen den frihetsreformen som många hoppades på?

Vilka hot och vilka möjligheter finns inför framtidens tillämpning av LSS?

Sprid gärna kallelsen till personer som kan vara intresserade

Varmt välkomna till årsmöte och seminarium!

Jan-Peter Strömgren
Ordförande

Meddelande från Valberedningen

Till HHFs årsmöte den 26 april skall ordförande, styrelseledamöter, kassör och revisor väljas.

Vi har börjat vårt arbete och tar gärna emot förslag på kandidater till de olika posterna.

Det är inte svårt att få kandidater till de olika uppdragen, men kanske någon klurar på något extra.

Hälsningar

Viviann Emanuelsson

Kampen för en meningsfull tillvaro

Under 1800-talet utvecklades naturvetenskapen med stormsteg. I kölvattnet av Darwins utvecklingslära uppstod eugeniken som byggde på att samhället å ena sidan hade blivit alltför uttryckte medlidande med personer med funktionsnedsättning men å andra sidan borde rensa bort individer som bar på dåligt arv. Namnet eugenik betyder helt enkelt rashygien. Om en person hade dåligt arv kunde hen inte klara sig själv. Därför de inte få fortplanta sig och heller inte satsas på när det gällde social omsorg och utbildning.

Ett exempel på detta synsätt – eugeniken- är Ellen Key och hennes skrifter. Hon gav sig in i samhällsdebatten med boken *Barnets århundrade* (1900). Boken uttrycker en dubbelhet, allt hon säger är inte så tokigt. Exempelvis slår Key fast att barn inte skall agas. Dåtidens pedagogik förordade aga som ett pedagogiskt medel mot bl.a. sturskhet.

Key framhöll vidare att föräldrarna skulle se till att barnen fick vara barn under sin uppväxt inte behandlas som små vuxna. Hon menar att den dåtida skolan utöver en "svart pedagogik". Den stimulerade inte fantasi och känsloliv hos barnet.

Men som sagt var omfattades inte alla barn av Keys nya pedagogik. Hon var samtidigt förespråkare för det framväxande eugeniska tänkesättet. Hon ansåg att medan det gamla hedniska samhället avlivade de svaga och förkrympta barnen hade det kristna medlidande gått allt för långt när det gällde att förlänga livet för människor med fysiska och psykiska brister. Ja

till och med då det gäller "vanskapta barn". Hon menade att livet var en plåga för dessa barn och att de därför skulle avlivas (Key a.a.). Barn med funktionsnedsättning kallar hon "osunda" medan barnen utan funktionshinder var "sunda". Hon går så långt att hon menar att de osunda barnen inte kan kallas människor.

I senaste numret av den danska handikapphistoriska föreningens tidskrift tar Birgit Kirkebaek upp Keys synsätt. Hon menar att gränsen mellan eugenik och eutanasi är hårfin. Hon påpekar att Belgien och Holland sedan länge praktiserar dödshjälp när det gäller barn med funktionsnedsättningar. I dessa länder måste föräldrar och läkare bevisa att barnet kommer att få ett odrägligt liv på grund av sin funktionsnedsättning. Är både föräldrar och läkare eniga kan dödshjälp utövas. Kirkebaek menar att inställningen än så länge är en annan i Norden. Här kämpar föräldrarna hela livet för att deras barn trots funktionsnedsättning skall få rätten till ett gott och normalt liv. De kämpar för att barnets liv skall vara så innehållsrikt som möjligt hela livet.

Samtidigt framhåller Kirkebaek att synen på personer med funktionsnedsättning ofta är alltför ensidig. När föräldrarna skall kämpa för nödvändig hjälp till det dagliga livet måste de vara beredda på att riva ner en lång rad av murar. De måste klara av alla de belastningar och behov som finns i det i vardagen samtidigt som de skall koncentrera sig på att deras barn skall uppleva sig själva som kommunicerande människor. De skall också kämpa för vad vi kallar normalitet då det gäller levnadsvillkor och deltagande då det gäller sociala kontakter och kulturella erbjudanden. Dessa föräldrar upplever enligt en dansk undersökning stor ensamhet och saknar stöd från samhället. De får ofta kämpa mot sparbetning. Troligen gäller samma sak i Sverige.

Kirkebaek frågar sig om man fortfarande har samma uppfattning som Ellen Key då det gäller pedagogiska insatser, nämligen att de inte hjälper individer med flera funktionshinder. I varje fall tycks detta vara uppfattningen när det gäller vuxna barns rätt till ekonomisk hjälp och fortsatt meningsfull tillvaro.

Beatrice Christensen Sköld

Bokanmälan:

Dansk jubileumsskrift

I serien *Handicaphistorisk Tidsskrift* har den danska föreningen givit ut ett jubileumsnummer, nr 50. Författare är Birgit Kirkebaek och Iver Hornemann Möller. Boken har undertiteln *Forældre, kommuner og mennesker med multihandicap*.

Målgrupp för undersökningen är som undertiteln säger föräldrar, kommuner och människor med multifunktionshinder. Författarna har tidigare gett ut en bok om "utvecklingsstördas" levnadsvillkor och konstaterade då att människor med multifunktionshinder och deras föräldrar fortfarande är en grupp som har hårda levnadsvillkor. Gapet är stort mellan gruppen och övriga medborgare i Danmark.

Författarna har gjort djupintervjuer både med personer med multifunktionshinder, föräldrar och omsorgspersonal. Intervjuerna kompletteras med en översikt av lagar som rör levnadsvillkor för person med funktionsvariationer. Intervjuerna med föräldrarna rör deras förhållanden under barnens olika åldrar och utvecklingsskeden samt vad som skett då de blivit vuxna och flyttat hemifrån.

Författarna konstaterar att det är först från 1980-talet personer med flera funktionsnedsättningar fått ta del av välfärdssamhällets förmåner men att det fortfarande råder stora orättvisor och ojämlikhet. Välfärden är konjunkturkänslig, politiken går upp och ner. Marknadstänkande råder trots att det handlar om mänskliga rättigheter. Kirkebaek visar på att handikappområdet från och med år 2007 sackat efter både ekonomiskt och vetenskapligt. Maktspel råder kring de resurser som avsatts för personer med funktionsnedsättning, vilket rubbar jämställdheten.

Beatrice Christensen Sköld

Redaktion: Beatrice Christensen Sköld (beatriceskold@gmail.com), Anna Wallsten och Diana Chafik

